

AdRem

Nummer 7

juli 2016

ïSucculent a" Afdeling ïDe A chterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 36 NO 7 JULI 2016

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Een maandje rust is natuurlijk nooit weg. Inspiratie opdoen voor de volgende 11 nummers van AdRem. Zo af en toe begint het op een haat-liefde verhouding te lijken. Maar wanneer het blad dan weer klaar is kijk je er weer met een zeer tevreden blik naar.

De afgelopen avond hadden we bij Rob en Diddy een volle bak op een enkele vakantieganger na. Als een volleerd gids leidde Rob ons door de tuin en vertelde hij alle bijzondere details van de planten die er in zijn tuin staan.

Bij deze, "Hartelijk bedankt voor de gastvrijheid".

Ook Trudy moeten we even bijzondere aandacht geven, want zij kreeg het voor elkaar om haar heup te breken. Momenteel beweegt ze nog niet al te soepel en neemt Ben de honneurs in de huishouding waar. Toch wel handig als je een maatje hebt. Trudy van harte beterschap. Ondanks dat gaat het tuinbezoek gewoon door.

In de kas is het nog steeds feest. Regelmatig roep ik Ellie even naar de kas om al die bloemenpracht te aanschouwen.

De lobivia's staan met de regelmaat van de klok te pronken met hun bloemenpracht. Er zijn er bij die al 5 keer gebloeid hebben. Ook de lophophora's staan te wedijveren met de lobivia's en laten ook met de regelmaat van de klok hun uitbundige bloei zien. Alleen doordat de bloemen veel kleiner zijn dan die van de lobivia's doet dit wat minder spectaculair aan.

Ook heb ik een aantal planten in bloei staan die ik ooit in de natuur gezien heb, maar nog nooit heb zien bloeien. In één woord geweldig. Voor zover ik de diverse knoppen in een groot aantal planten gezien heb die nog uit moeten komen, komt er aan dit feest nog lang geen einde. Ik heb natuurlijk geen onderzoek gedaan, maar zo af en toe geloof ik dat de uitbundige bloei een gevolg is van het omzetten van de verzameling op bims. Misschien zijn er onder jullie die dezelfde ervaring hebben opgedaan.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

ECHINOCACTUS HORIZONTALONIUS

De foto hiernaast is in 2008 gemaakt. Een prachtige reis met het mannenclubje en waar we met volle teugen van genoten. *Echinocactus horizontalonius* heeft een groot verspreidingsgebied en is tot in de V.S. te vinden.

In vorige reizen was altijd duidelijk te zien wanneer een van de leden van de groep was langs geweest. De plant heeft veel wol in de schedel en wanneer dit wol naar buiten puilden wisten we precies dat dat

groepslid was langs geweest op zoek naar zaden. Deze zaden zitten tussen het wol in de schedel van de plant.

Door het grote verspreidingsgebied van de planten verschillen ze nogal eens van uiterlijk. Op de foto zien we een bolvormige *Echinocactus horizontalonius*, maar ik heb ze ook al licht zuilvormig gezien. En tussen deze uitersten zijn er vele vormen te vinden. Ook de bedoorning is zeer gevarieerd. Van een redelijke bedoorning tot een zo dichte en zware dat er van het plantenlichaam nog maar weinig te zien is.

Dit jaar had ik het geluk dat mijn exemplaar in de kas in bloei stond. Een schitterend mooie bloem die, van boven af gezien, het hele plantenlichaam aan het oog onttrok. Bij volle zon bogen de bloemblaadjes helemaal terug zodat het leek alsof de bloem los op de plant lag.

In de natuur waren we meestal te laat in het seizoen om de plant nog in bloei te zien.

De naam *horizontalonius* ontleent de plant aan de horizontaal geplaatste areolen. De plant kan tot 25 cm \varnothing worden. De 8 - 13 ribben kunnen recht of spiraalsgewijs aanwezig zijn. Er zijn 6 - 9 zeer stevige doornen waarvan er een zich in het midden bevindt, ze kunnen tot 4 cm lang worden. De rode/roze bloem van ca. 3 cm verschijnt vanuit de wollige kop van de plant. Zeker geen moeilijke plant. Vooral de zwaar bedoornde zijn een lust voor het oog.

H.V.

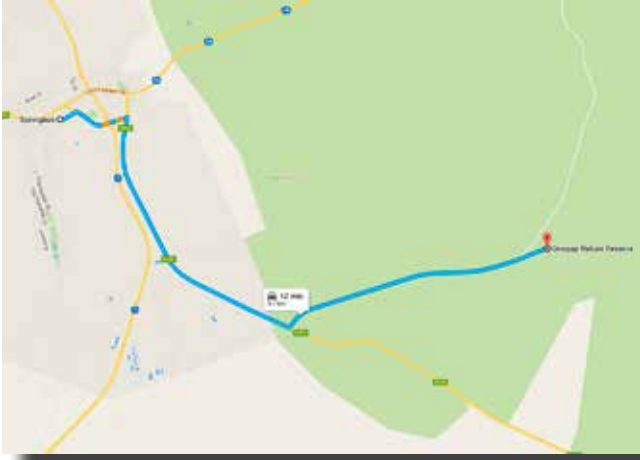
FOTOGALERIJ

EEN DAGJE ZUID-AFRIKA

Dag 7: 2 november

Deze dag staat in het teken van een bezoek aan het Goegap Natuurreservaat. We genieten van een heerlijk ontbijt en pakken daarna op onze kamer de spullen die we nodig hebben voor die dag. Vlak buiten de stad hebben we de route naar het park al te pakken en de reis er heen duurt niet al te

lang.

Bij de ingang moeten we ons melden bij de administratie. Er worden nogal wat gegevens van ons opgenomen. Eindelijk is het zo ver en mogen we het park in. Niet helemaal dus want bij de poort moeten we ons melden bij een parkwacht en ook deze wil een aantal gegevens van ons hebben. Dit heeft alles te maken met het feit dat men weet hoeveel mensen er in het park zijn en of ze er 's avonds allemaal ook weer uit zijn. Behalve de mensen die in het hotel in het park verblijven. Hier hoeven we ons dan ook geen zorgen over te maken.

Na een korte afstand in het park rijdt een ruiter gelijk met ons op. En even later zien we tussen de ruiter en de bergen een kudde spiesbokken die weer iets voor de ruiter lopen. Een geweldige ervaring en dan nog maar zo kort in het park. Waar de weg een bocht maakt steken de spiesbokken over en het toeval wil dat hier juist een verkeersbord staat met de waarschuwing voor overstekende spiesbokken. Dat levert uiteraard een ge-

weldig mooi plaatje op. De spiesbokken lopen nu langzaam het dorre grasland in en gaan tussen een aantal springbokken staan grazen. Wij worden nog wel steeds in de gaten gehouden, maar de afstand is nog dermate dat er nog steeds redelijke foto's gemaakt kunnen worden. Het fijne is nu dat we voor het reservaat een hele dag hebben uitgetrokken en achteraf zal blijken dat we die tijd echt wel nodig hebben. Iets verderop nemen we de route binnendoor voor gewone auto's. De vierwioldrive's hebben een eigen weg. Hier wagen we ons maar niet aan. Trouwens de weg zou beter een pad genoemd kunnen worden want hier zitten met de regelmaat van de klok oneffenheden in die je tot goed uitkijken nopen.

Van de dieren die we hier nog zien wil ik in ieder geval de zebra's noemen. Joke heeft een oog voor dieren en voordat wij ook maar een zebra gezien hadden wist zij al te noemen dat er in de verte zebra's stonden. En inderdaad op grote afstand stond een achttal zebra's nieuwsgierig naar ons te kijken. We kwamen redelijk dicht bij en wanneer je maar rustig beweegt en geen herrie maakt blijven ze rustig staan terwijl ze je heel goed in de gaten houeden. Ondertussen zien we nog schilpadden, klipdassen en zo hier

en daar nog een verdwaalde spiesbok of een springbok. Ondertussen hebben we natuurlijk een flink aantal stops gemaakt om planten of hagedissen te fotograferen. Bijna aan het eind van de tocht gaan we nog langs de botanische tuin. Dit is voor mensen die bij het zoeken

naar planten geen geluk gehad hebben een welkome uitkomst, want nu heb je ze op een betrekkelijk klein oppervlak. Je krijg hier wel een indruk hoe rijk de natuur hier aan planten is die je eigenlijk niet te zien krijgt. Het park is te uitgestrekt en de tijd om te zoeken is te kort. 's Avonds bij het eten nog ellenlange verhalen over een onvergetelijke dag.

H.V.

PUZZEL

1	2	3	4			5	6		7		8		9	10
11					12				13	14			15	
16			17	18			19					20		
21		22		23		24			25		26			
		27	28					29		30			31	
32	33		34			35	36		37		38	39		
	40	41			42				43	44		45		46
47				48			49	50			51			
		52	53			54				55			56	
57	58		59			60			61			62		
63		64		65	66			67			68			69
	70		71		72					73				
74			75	76				77	78			79	80	
		81					82				83			
84						85							86	

HORIZONTAAL

1 vrucht, 5 plaats in Limburg, 8 een tijdje, 11 karakter, 12 ogenblik, 13 fotografische term, 15 geografische term, 16 vreemde munt, 17 bloeisteel, 19 eerste mens, 20 titel, 21 steen, 23 stuk stof, 25 watervlakte, 27 ijverig, 30 voorzetsel, 31 persoonlijk voornaamwoord, 32 vreemde munt, 34 voorzetsel, 35 rivier in Spanje, 38 ontkenning, 40 Europees samenwerkingsverband, 42 samenvoeging, 43 inhoudsmaat, 45 plaats in België, 47 schrijfgereedschap, 48 geheel de uwe, 49 plaats in Duitsland, 52 getroffen, 55 titel, 56 reeds, 57 verbruikt,

VERTICAAL

1 beroep, 2 vreemde, 3 voertuig, 4 gravin van Holland, 5 water in Friesland, 6 dun stukje, 7 titel, 8 familielid, 9 deel van het gelaat, 10 dun, 12 scheepstouw, 14 vlek, 18 levenslucht, 20 voertuig, 22 voorzetsel, 24 nuttigen, 26 telwoord, 28 gezichtsorgaan, 29 oude lengtmaat, 31 boom, 33 bijwoord, 36 zielenpoot, 37 uitroep, 39 Europeaan, 41 nauw, 42 vrijheidsbeweging, 44 korte notering, 46 vis, 47 Europeaan, 48 vervoermiddel, 50 deel van de bijbel, 51 plaats in Gelderland, 53 voegwoord, 54 officiële papieren, 56 godin, 58 stel, 61 voeg-

59 voorzetsel, 60 kosten koper, 61 voor-
aan, 63 stuk stof, 65 direct, 68 gast,
70 bijwoord, 72 geologisch tijdvak, 73
plaats in Overijssel, 74 vreemde munt,
75 toegankelijk, 77 snijwerktuig, 79
ieder, 81 plaats in Arabië, 82 rivier in
Schotland, 83 letsel, 84 zware hamer,
85 last, 86 belangrijke Nederlander

woord, 62 soort stof, 64 familielid, 66
plaats in Limburg, 67 plaats in Dren-
the, 69 treffen, 71 ongaarne, 73 spil,
74 toiletartikel, 76 via, 78 gelofte, 80
stremsel, 81 aankomend, 82 dat is, 83
de oudere

*Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een
plantje verloot.*

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

We gaan ook deze maand door met drie planten van ons eigen flora.

Als eerste voederwikke (*Vicia sativa*) uit de familie van de vlinderbloemigen (*Leguminosae*). Het is een algemeen voorkomende 1 jarige plant die een hoogte van 1 meter kan halen soms ook 2 jarig. Hij komt voor op bouwland en langs wegen en dijken. De paars-rode bloemen verschijnen van mei tot in juli. De plant klimt via andere planten met ranken omhoog. De plant heeft 3 ondersoorten n.l. *Vicia sativa nigra* de smalle wikke, *Vicia sativa segetalis* de vergeten wikke en *Vicia sativa sativa* de voederwikke .De vruchten zijn doosvruchten. Tevens bezit de plant een zeer uitgebreid wortelsysteem dat diep in de grond gaat. De plant wordt ook als groenbemester gebruikt maar ook als veevoer verbouwd. Dit niet op zuiver zandgrond aangezien de plant gevoelig

is voor droogte. Er moet geoogst worden als de peulen nog niet rijp zijn. Paarden kunnen niet tegen stoffen uit de peulen. Voederwikke kan direct na de oogst gegeven worden aan runderen, die zijn er gek op.

De tweede plant is een succulent namelijk muurpeper (*Sedum acre*) uit de familie van de vetplanten (*Crasulaceae*). De naam peper komt omdat de bladeren zeer scherp smaken. Een laag plantje dat overblijvend is en algemeen voorkomt in Nederland. De gele bloe-

men verschijnen in juni en juli De plant komt voor in de duinen, op oude muren en vaak op arme zandgrond. De plant wordt ook wel Jodenbaard genoemd De plant kan hele tapijten vormen. In de plant worden werkzame stoffen aangetroffen zoals alkaloiden, micilagen, rutine en tannine. Het effect is bloedstelpend bij wonden, maar het veroorzaakt wel blaren en rode uitslag. In de volksgeneeskunde werd hij gebruikt bij het bestrijden van likdoorns.

De derde plant deze maand is bitterling (*Blackstonia perfoliata*) uit de gentiaanfamilie (*Gentianaceae*). Deze geel bloeiende 1 jarige plant bloeit van juni tot in oktober. De plant is zeldzaam in Nederland, alleen op een paar plaatsen in de duinen van Zuid-Nederland. Dit plantje wordt 50 cm hoog. Hij bezit paarsgewijze tegenover elkaar staande bladeren. Ook hier zijn er ondersoorten namelijk 2. *B. perfoliata* subsp. *perfoliata* de zomerbitterling, *B. perfoliata* subsp. *serotina* de herfstbitterling.

Nu nog iedereen een goede vakantie toewensen en tot na de vakantie.

STEENGOED

Koolmansdijk een orchideeën paradijs in de Achterhoek

Net terug van een bloemrijke vakantie in Toscane waar ik in een ruig grasland een aantal fraaie orchideeën heb gefotografeerd, krijg ik met mijn vriendinnen de gelegenheid om met een vrijwilliger van Staatsbosbeheer een natuurgebied aan de Koolmansdijk in Livelde te bezoeken. Het natuurgebied dat nu 80 ha. groot is was voorheen een stuk grond waarop twee boerderijen stonden en het terrein van het pompstation van het waterleidingbedrijf aan de Boschlaan. Door het pompstation dat veel (kalkrijk kwel)water aan de bodem onttrok nam de hoge grondwaterstand af en kon zuur regenwater in de bodem trekken. Nadat het pompstation is verdwenen is het grondwater gestegen en door het afgraven van de bovenlaag tot op de oerlaag is het maaiveld dichter bij het grondwater gekomen ten gunste van de kwelminnende zeldzame planten. Om het gebied in stand te houden wordt ieder jaar het gebied gemaaid en het hooi afgevoerd. Ook de waterhuishouding wordt door middel van sloten met sluisjes geregeld.

Afhankelijk van in het gebied voorkomende bodemomstandigheden groeien er veel zeldzame en algemene soorten planten. Het gebied bestaat voor een groot gedeelte uit blauwgrasland, vochtige delen, arme grond, zure grond en kalkrijk kwelwater dat vanuit Winterswijk hier aan de oppervlakte komt. Een fiets- en voetpad loopt dwars door het natuurgebied en van dichtbij is al het schoons wat er groeit en bloeit te bekijken.

Door het koude weer van dit voorjaar was er midden juni een late bloei van orchideeën. Vanaf de weg zie je al gele en roze vlekken in het veld. Dichtbij staan ontelbaar veel gevlekte orchideeën dicht op elkaar tussen de gele ratelaars. Tijdens de wandeling wordt ons gewezen op bijzonderheden die in landschap te zien zijn, zoals planten en kleuren groen die aantonen of we in een nat, zuur of kalkrijk gebied vertoeven.

Welriekende nachtorchis

Opvallend veel bloeiende (zeldzame) plantensoorten kwamen we tegen zoals blauwe knoop, dopheide, spaanse ruit, gele ratelaar, gewone vleugeltjesbloem, stijve ogentroost, bospaardenstaart, moeraswespen orchis, welriekende nachtorchis, brede orchis, gevlekte orchis en riet orchis. De laatste is te herkennen aan de kringvormige vlekjes op de onderste bladeren aan de stengel. De vleeskleurige orchis was net uitgebloeid. Ook dicht bij huis kun je genieten van bijzondere flora.

Trudy

Bladrietorchis

Gele ratelaar en gevlekte orchis

Koolmansdijk

Moeraswespenorchis

Spaanse ruiter

Stijve ogentroost

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Het is iedere editie weer even zoeken in de kast wanneer er geen nieuwe boeken zijn uitgegeven. Nu staan er voor de rest van mijn leven nog wel boeken genoeg, maar er moet natuurlijk wel wat over te schrijven zijn.

Het geslacht *Echeveria* is natuurlijk zeer interessant. Het bezwaar van dit geslacht is natuurlijk wel dat er enorm veel hybriden gekweekt zijn in de loop der tijden. Iets wat de chaos alleen maar groter maakt. Wanneer je dan liefhebber bent van dit geslacht probeer je zo veel mogelijk informatie bij elkaar te krijgen.

De ondertitel van dit boek is: Een gids voor de verzorging en de identificatie.

Beginnend met de plichtplegingen van het dankwoord aan de mensen die aan het boek hebben meegewerkt. Hierin wordt onze landgenoot Van Keppel geroemd door zijn zeer uitgebreide bibliotheek over dit geslacht.

Na de inleiding dan een stukje over de historie van het geslacht, waarin de naam van het geslacht wordt verklaard. Ontleend aan *Echeverria* een botanicus en een talentvolle tekenaar die menige tekening heeft gemaakt van planten uit dit geslacht.

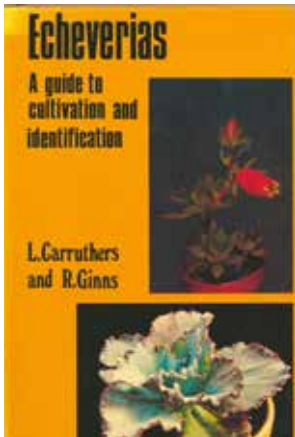
We gaan dan verder met de vindplaatsen van de planten. Vervolgens komt de naamgeving aan bod en tevens daarbij de bloeiwijze van de planten.

Gaan we verder, dan krijgen we een hoofdstuk over de potgrond en de verzorging van de planten. De vermeerdering van de planten komt daarna aan bod.

Het volgende hoofdstuk heet cristaatvormige *echeveria's*, maar deze vlag dekt niet de gehele lading, want na 1 pagina over cristaatvormen gaat men verder met het behandelen van de soorten. We krijgen dan in alfabetische volgorde een behandeling van alle soorten die de schrijver bekend zijn.

Hybriden komen dan aan bod. Hierbij worden de ouderparen genoemd van waaruit de hybride is ontstaan. Een behoorlijke lijst met hybriden die uit Amerika komen volgen op het vorige onderwerp. Na de bibliografie volgt een lijst met plantennamen waar de schrijvers mensen oproepen om hen daar informatie over te verstrekken. De volgende lijst met namen zijn planten die nu in het geslacht *Dudleya* gezet moeten worden. Vervolgens een ISI-lijst met namen. En tenslotte een lijst met namen waar men *echeveria's* aan kan schaffen.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de tuinavond op donderdag 9 juni. Allereerst nog een berichtje over het reisje. Dit was weer een zeer geslaagde dag. We gingen met 3 auto's en 11 personen richting Duitsland. Bij de eerste kweker, Ingo Breuer stonden de rebutia's en lobivia's prachtig in bloei, wat een overdaad. De prijzen waren aan de hoge kant, we hebben enkele planten voor de verloting gekocht, evenals bij Specks, ons tweede adres. Hier vinden we caudex planten, erg mooi maar ook duur. Deze kwekerij gaat dicht, de fam Specks gaat het bedrijf beëindigen en gaat genieten van hun pensioen. Ons laatste adres is rotsplantenkwekerij Alpina in Vierlingsbeek. Ook hier zijn leuke

planten te koop. We gaan als afsluiting nog pannenkoeken eten in Westendorp.

Onze eerste tuinavond is bij Diddy en Rob Hoogstraten. Ook deze avond was erg gezellig en er was heel veel moois te zien. Het was vol op het terras maar we hebben lekker bijgekletst. Met enkele personen zijn we naar de open dag bij Gert Ubink geweest. Ook hier een mooie dag, het was er druk en we hadden prachtig weer. Je ziet er steeds meer bekenden zodat het een jaarlijks uitje wordt dat we nog heel lang hopen vol te houden. Dit was tevens ons laatste uitstapje van dit jaar, het is altijd jammer dat het weer voorbij is maar een keer is het ook goed geweest, we kijken alweer uit naar volgend jaar.

Onze volgende tuinavond is bij Trudy en Ben Welman. In augustus is het vakantie en op **15 september** komt Gert Ubink. Ik wens iedereen een heel fijne vakantie met veel mooi weer.

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag **15 september 2016** in de “Kruidenhof te Mallum” in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Lezing Gert Ubink.
3. Pauze en verloting.
4. Vervolg programma.
5. Rondvraag.
6. Sluiting.

In juli is de tuinavond bij Trudy en Ben Welman in Neede.

In augustus is er geen bijeenkomst wegens de vakantie.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2016

14 Januari	Henk Viscaal lezing Zuid-Afrika 2015.
11 Februari	Jaarvergadering + Rob Hoogstraten.
10 Maart	Lezing Jan Lubbers Corsica.
14 April	Lezing Geert Borgonje Jordanie en Israel.
30 April/1 Mei	Lenteweekend.
12 Mei	Diddy Hoogstraten Tuinreis.
28 Mei	Cactusreisje.
9 Juni	Tuinbezoek Diddy en Rob Hoogstraten.
14 Juli	Tuinbezoek.
Augustus	Vakantie.
15 September	Gert Ubink lezing.
13 Oktober	Lezing Trudy.
10 November	Ruilavond.
8 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 3 JUNI 2017

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	98
Fotogalerij	99
Een dagje Zuid-Afrika	100
Puzzel	104
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	106
Steengoed	108
Met een boekje in een hoekje	110
Onder ons gezegd	111
Agenda	112